

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R :

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație, secția II: *Maria D-r I. . . . . cu soțul pentru divorț*, cu o Observație de d-l D. Alexandresco.

Idem, secția I: *Ministerul de Finanțe cu Andrei Nitzescu.*

Curtea de apel București, secția II: *Louis Blanck cu Docu Ilie;*

Tribunalul comercial Ilfov: *D. T. Popescu cu Daniil Covaci. Ion Coca și judele sindic al fal. Ion Coca;*

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ :

Curtea de apel din Rennes (1-re Ch.). *Bernard C. Veuve Diven* (usufructul tutorelui legal).

Informațiuni. — Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 24 Aprilie 1902

Președenția D-lui N. M A N D R E A, Președinte

Maria I. . . . . cu Dr. G. I. . . . .

Divorț. — Cause de despărțenie. — Insulte grave. — Insulte rezultând dintr'o corespondență urmată de soți cu o terță persoană. — Dacă și când sunt o cauză de despărțenie. — (Art. 212 din Codul civil).

Legiuitorul a admis insultele grave printre cauzele de despărțenie fără a distinge dacă acele insulte au fost verbal sau prin scris făcute, și dacă ele rezultă dintr'o corespondență urmată între soți sau cu o terță persoană, destul numai ca acea corespondență să fie menită a ajunge la cunoștința soțului ultragiât și să fie de natură a împedica bunul traiu dintre soți și a le face viața comună imposibilă.

Decisiunea 141/902.—Casată decizia Curții de apel București, s. II, No. 17/901 în urma recursului făcut de Maria I. . . . în proces cu soțul său Dr. G. I. . . .

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l R. Opreanu;

Pe d-nii avocații Saita și St. Șoimescu, din partea recurentei în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Petre Borș din partea intimatului Dr. G. I. . . în combateri;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Violarea art. 212 C. civ. și omisiunea esențială.

«In sprijinirea cererei mele reconvenționale și în vederea injuriilor grave, de care soțul meu se făcuse vinovat față de mine, am invocat și două scrisori ale sale, adresate ficei noastre; Curtea constată lucrul, refuză însă a examina și a aprecia aceste scrisori pentru că, după părerea Curții «este un lucru constant că ele nu pot forma un motiv de plângere, de oare-ce lipsesc condițiunile pe care le cere legea, că o insultă să fie făcută direct soțului, neconsiderându-se ca un ultragiu espresiunea unei stări sufletești amărate, făcute unei persoane streine și care trebuie să fie presupus că soția nu a contribuit și nu a putut să aibă cunoștință». Curtea crede, în alte cuvinte, că insultele trebuiesc adresate direct soțului, pentru ca ele să constitue un motiv de divorț, interpretând și esplicând greșit art. 212 C. civ. și făcându-se vinovată de o voită omisiune esențială».

Având în vedere recursul făcut de Maria I. . . în contra decisiunii cu No. 17/901 a Curții de apel din București s. II;

Având în vedere că prin această decisiune Curtea de apel respinge cererea reconvențională făcută de sus numita recurentă de a se pronunța în favoarea ei divorțul dintre dânsa și soțul ei, cerere întemeiată pe motiv de insulte grave;

Considerând că pentru a respinge această cerere reconvențională, Curtea se întemeiază pe împrejurarea că insultele de care se plânge recurenta nu 'i fusese adresate direct dânselor ci rezultă dintr'o corespondență ce soțul întreținuse cu o terță persoană, fica lui;

Considerând că, prin art. 212 C. civ., legiuitorul a admis insultele grave printre cauzele de despărțenie, fără a distinge dacă acele insulte au fost verbal sau prin înscris făcute, și dacă ele rezultă dintr'o corespondență urmată între soți sau cu o terță persoană, destul numai ca acea corespondență să fie menită a ajunge la

cunoștința soțului ultragiati, și să fie de natură a împedica bunul traiu dintre soți și a le face viața comună imposibilă;

Considerând că Curtea de apel neadmițând insultele grave ca cauză de divorț, de cât în cazul, când soții și le adresează direct unul altuia, prin aceasta Curtea adaogă o condiție ce nu este cerută de lege și dă o greșită interpretare art. 212 C. civ.;

Pentru aceste motive Curtea admițând motivul I și fără a mai discuta cele-l-alte motive de casare invocate, casează etc.

Observație. — Art. 212 din Codul civil prevede între cauzele de divorț insultele grave ce unul din soți ar fi adus celui-l'alt.

Prin cuvântul *injuria* Romanii înțelegeau mai întâi nedreptate. *Summum jus, summa injuria*. Astăzi, cuvântul a pierdut adevăratul său sens, și prin *injurie* sau *insultă* trebuie să înțelegem orice vorbe de rând, *orî-ce scripte*, orî-ce acte, orî-ce expresiuni ocărtoare, fie sau nu în public rostite, de natură a atinge onoarea, demnitatea, considerația sau reputația aceluia căruia sunt adresate.

Pentru ca insultele să fie o cauză de despărțenie trebuie să fie grave, *injurias atroces* ⁽¹⁾; un singur fapt este însă suficient. Gravitatea insultelor este o chestiune de fapt, lăsată la înțelepciunea judecătorului fondului, care o va aprecia după împrejurări, într'un mod suveran, după vârsta, sexul, obiceiurile, gradul de cultură, moravurile, condițiunea socială a soților, etc. ⁽²⁾.

Din toate cauzele de divorț, cele care se înfațșează mai des înaintea instanțelor judecătorești, sunt fără contrazicere acele care se întemeiază, pe insulte grave.

Cu ocazia discuțiunii divorțului în Franca, d-l Duvernay a susținut că excesele, crușimile și insultele nu trebuie să fie de cât o cauză de separare de trup, ear d-l Marcel Barthe propusese în Senat (ședința din 21 Iunie 1884) ca soții cari ar fi având copii să nu se poată despărți de cât pentru adulteriu și condamnarea la o pedeapsă afflictivă și infamantă. Ambele amendamente au fost însă respinse.

În pravila lui Matei Basarab (glava 183) și cea a lui Vasile Lupu (capit. când se va despărți muerea de bărbat pentru vrăjmășia bărbatului), insultele erau o cauză de despărțenie mai cu samă când erau unite cu crușimi și amerințări de omor sau de bătăi: «Pentru cu-

vinte ce va grăi bărbatul sprânțare și o va îngrozi în tot chipul pre muere că o va ucide de tot, pentru aceasta încă se vor despărți, încă mai vartos de când o ar bate, și ales când va fi om ca acela să'i fie deapururea dragă sfada».

La Romani, insultele simple nu erau o cauză de despărțenie (Nov. 117, capit. 14, *Si quis uxorem suam flagellis castigaverit*), ear după Codul Olandez (art. 288, § 2), excesele, crușimile și insultele, orî cât de grave ar fi, nu pot nici astăzi aduce de cât separarea de trup a soților (*de scheiding van tafel en bed*) ⁽³⁾.

În Codul german, o crușime de o gravitate oare-care (*grobe Misshandlung*) constituie o călcare a datoriilor conjugale și poate fi o cauză de despărțenie (art. 1568). Acest Cod mai admite încă ca motiv de divorț demența unui din soți, când această boală a ținut cel puțin trei ani în timpul căsătoriei și a ajuns în așa grad în cât comuniunea intelectuală dintre soți a dispărut și nu mai este nici o speranță de a o vedea restabilită, *wenn einen solchen Grad erreicht hat, dass die geistige Gemeinschaft zwischen den Ehegatten aufgehoben, auch jede Aussicht auf Wiederherstellung dieser Gemeinschaft ausgeschlossen ist* (art. 1569). Dacă mijloacele bolnavului nu sunt suficiente pentru întreținerea lui, cel-alt soț îi datorește alimente ⁽⁴⁾.

Perderea rațiunii era un motiv de divorț și în vechia noastră legislație. «Se poate face despărțenie, dice Codul lui Andronaki Donici (capit. 30, § 15), când o parte s'ar îndrăci sau s'ar întâmpla să cadă în patima nebuniei, și cea-l'altă parte s'arguindu-se mulți ani pentru vindecare prin bisericescul păstoriu va cere despărțenia; ear stăpânirea politicească va pune la cale pentru partea ce se află în patima nebuniei, rânduind cuviincios curator». Art. 143 din Codul Calimach prevede de asemenea că «însoțirea se desleagă cu nepăgubire dacă bărbatul va cădea în deseversită nebunie, și nu 'și va veni în simțirile sale până la al cincelea an, ear femeea până la al treilea an, de nu va fi însă aceasta pricinuită din vre-o tainică vrăjmășie sau din altă pricină a bărbatului. Eară întâmplându-se patima aceasta uneia sau alteia persoane întru aceiași di a însoțirei, se desleagă îndată cununia». În fine, pravila lui Matei Basarab (glava 233) dispune următoarele: «De va avea neștine muere care se îndrăcește, acela să nu o despărță, numai s'o

⁽¹⁾ Instit., IV, 4, *De injuriis*, § 9.

⁽²⁾ Cas. fr. Sirey, 90, 1. 344. D. P. 95. 1. 85. D. P. 94. 1. 40 și 260. D. P. 73. 1. 18. Cas. rom. *Curierul Judiciar* din 1899, No. 44. Baudry et Chauveau, *Des personnes*, III (*Divorce*), 35. T. Huc, II, 293. Planjol, III, 518. Beudant, II, 395.

⁽³⁾ Cpr. Willequet, *Du divorce*, p. 79, No. 10.

⁽⁴⁾ «*Ist die Ehe wegen Geisteskrankheit eines Ehegatten geschieden, so hat ihm der andere Ehegatte Unterhalt in gleicher Weise zu gewähren wie ein allein für schuldig erklärter Ehegatte* (art. 1583)». Veđi și art. 1478, § ultim,

aștepte ani trei, de acia de se va tămădui, să o ție iar să nu o despartă, iară de nu se va izbăvi după acei trei ani de acea patimă a dracului, atunci să o lase și să ia alta. Așijderea și muerea de se va tâmpla să vie la bărbatul ei patimă ca acea a dracului, trebuie să'l aștepte cinci ani, iar de acia deacă se va afla tot într'aceia patimă, și nu se va izbăvi de dēnsa, atunci să fie volnică muiarea să se despartă de bărbatul ei și să ia altul. Eară de se va hi tâmpla să hie avut acea boală sau bărbatul sau muiarea mai nainte de ce nu se făcuse nunta, atunci de grab să se despartă fără de nici o îndoire, și cum am ȃis mai sus, așa să hie, ca bărbatul să aștepte pre muiare trei ani, și să o hrănească și să poarte grijă de tămăduirea ei, că așa porunceaste tocmeala 22, a patra titlă a cărței 24. Așijderea să facă și muiarea la bărbatul ei, iar a lua alt bărbat voe n'are, cum aũ poruncit mai sus până ce se vor împlia acei cinci ani». In capit. 183 din aceiaș pravilă se ȃice de asemenea: «De va nebuni bărbatul, atunci să se despartă acia casă, pentru căci că iaste cumpănă să nu o cum-va vătăme, sau să o și omoare bărbatul pre muiare».

Acestea o dată expuse, să venim acum la chestia judecată de Curtea noastră supremă. Ea pune cu drept cuvânt in principiu că insultele grave sunt o cauză de divorț; nu numai atunci când sunt verbale, dar și atunci când sunt scrise, și rezultă din o corespondență urmată între soți sau chiar cu o a treia persoană, destul numai ca acea corespondență să fie menită a ajunge la cunoștința soțului ultragiāt și să fie de natură a împedica bunul traiu dintre soți și a le face viață comună cu neputință. Se mai cere încă, de bună samă, ca scrisorile să nu ascundă o fraudă și să nu fie adresate de unul din soți celui-l'alt sau unui al treilea după o prealabilă înțelegere, spre a nu fi obligați a recurge la formalitățile consimțimentului mutual, căci, la caz de descoperirea fraudei, judecătorii ar putea foarte bine respinge acțiunea (5).

S'a decis chiar că o scrisoare confidențială, adresată de barbat socrului său, coprinzând imputațiunii injurioase la adresa soției sale, nu poate fi invocată de aceasta din urmă spre a dobândi separarea de trup, și prin urmare și divorțul (6).

Adevărul e însă că o insultă scrisă este mai

gravă de cât acea verbală, pentru că redacțiunea unei scrisori presupune un sânge răce care ar trebui să excludă ori-ce ultragiũ (7). De aceea se admite în genere, atât în doctrină cât și în jurisprudență, că insultele pot fi și scrise, ear nu numai verbale. Eată ce găsim, în această privință, într'un tratat recent asupra divorțului: «Les expressions outrageantes contenues dans des lettres adressées par l'un des conjoints à l'autre ou à toute tierce personne constituent des injures graves. On a soutenu que de telles expressions contenues dans des lettres confidentielles ne pouvaient être mises au rang des injures graves. Nous ne voyons pas comment, pour être confidentielles, des expressions outrageantes cesseraient d'être des injures graves. L'art. 231 (212 C. rom.) n'exige nullement la publicité de ces injures» (8). Și în adevăr, toți autorii recunosc că publicitatea nu este un element esențial, ci numai o circumstanță agravantă a injuriilor (9).

Alta este însă chestiunea de a se ști dacă caracterul confidențial al scrisorilor se opune sau nu la producerea lor în justiție pentru dovedirea motivelor de divorț. Această chestiune controversată a fost tratată de noi aiurea, cu ocaziunea discuțiunii proprietății scrisorilor misive, și ne mărginim de o cam dată a trimete pe cetitori la această lucrare (10).

D. Alexandresco

(7) Cpr. C. Poitiers, 2 Fevr. 1891. *La Loi* din 1 Mars 1891. Baudry et Chauveau, *Des personnes*, III, 133. Répert. Sirey, *Divorce*, 2237.

(8) Vraye et Gode, *Le Divorce et la séparation de corps*, I, 53. Cpr. Demolombe, IV, 393. Fremont, *Divorce*, 69 urm. Fuzier-Herman, *C. civ. annoté*, I, art. 231, No. 115 și urm. și *Supplém.* art. 231, No. 81 urm. Baudry et Chauveau, *op. cit.*, 134. Pand. fr., *Divorce*, 549 urm. Répert. Sirey, *Divorce*, 2327 urm. Massol, *Séparation de corps*, p. 70 urm. (ed. a 2-a din 1875). (Acest din urmă autor crede însă că mai multe scrisori sunt neapărate, una singură nefiind suficientă pentru a dovedi că viața comună a devenit imposibilă).

(9) Dalloz, *Nouv. Code civ. annoté*, I, art. 231, No. 81. Vraye et Gode, *op. cit.*, I, 54. Aubry et Rau, V, § 491, p. 177.

(10) Veđi adnotația noastră asupra unei decisiuni a Inaltei Curți din Anglia, publicată în *Dreptul* din 1900, No. 81, p. 659.—Trib. din Charleroi a decis de curēnd (28 Martie 1899), cu drept cuvânt, că bărbatul care cere divorțul pentru adulterul soției sale, poate produce în justiție scrisorile adresate de această din urmă compliceluisău, și vice-versa, și că justiția nu-l poate contesta această facultate de cât atunci când se va constata că posesiunea lor este rezultatul unui delict. *Pand. Périod.* 1901. 5. 14 urm. Cpr. și Cas. fr. *Dreptul* din 1883, No. 52 și D. P. 84. 1. 89. Baudry et Chauveau, *Des personnes (Divorce)*, III, 134. Veđi în privința dreptului ce are bărbatul asupra corespondenței femeii sale, Legris, *Secret des lettres missives, leur propriété et leur production en justice* (1889), p. 90 urm.; C. Bruxelles și nota lui Labbé, Sirey, 77. 2. 161; Voillaume et Darantières, *Droit du mari sur la correspondance de sa femme*. Cas. fr. *Pand. Périod.* 1901. 1. 235, etc.

(5) Veđi Vraye et Gode, *Le Divorce et la sépar. de corps*, I, 174. Demolombe, IV, 473. Le Senne, *Sépar. de corps*, p. 205, No. 337.

(6) C. Aix, 17 Dec. 1834. Sirey, 35. 2. 172 și Répert. Dalloz, *Sépar. de corps*, 43, nota 1.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 28 Mai 1902

Președenția D-lui GH. PHEREKYDE, Consilier

Ministerul de finanțe cu Andrei Nițescu

Contravenții la condițiile generale de vânzare de lemne din pădurile Statului. — Legea de urmărire. — Amendă dată contravenienților. — Cine trebuie să o pronunțe. — Când se poate urmări cu legea de urmărire. — (Art. 19 din Codul silvic; art. 7 din condițiunile generale de vânzare de lemne din pădurile Statului; art. 1 din legea de urmărire).

Pentru ca cumpărătorii de lemne din pădurile Statului să poată fi urmăriți cu legea de urmărire pentru amendele la cari pot fi condamnați când contravin la condițiile generale de vânzare de asemenea lemne, trebuie ca această condamnare la amendă, dată conform codului silvic, să fie pronunțată de instanțele judecătorești, iar nu numai după simpla condamnare la amenda dată prin procesul-verbal de constatarea contravenției și încheiat de agenții silvicii, întru cât acest proces-verbal nu constituie pentru Stat un titlu legal de creanță, rolul agenților silvicii nefiind altul de cât acela de a constata infracțiunile și a estima paguba suferită, iar nici de cum și acela de a pronunța și pedeapsa amendei.

Decisiunea 204/902. — Respins recursul făcut de Ministerul de finanțe contra sentinței Tribunalului Dâmbovița cu No. 645/99, dată în proces cu Andrei Niță.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier C. C. Ștefănescu;

Pe d-l avocat St. Negulescu din partea Ministerului de finanțe în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Gr. Cernescu din partea intimatului în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere și violarea art. 969 din Cod civil, întru cât tribunalul hotărăște că actele dresate de agenții silvicii contra lui Andrei Nițescu, intimat în recurs, pentru constatarea abaterii săvârșită de dânsul la art. 7 din condițiile pentru adjudecarea lemnelor tăiate din pădurile Statului, trebuia să fie trimise tribunalului pentru ca mai întâi acesta, printr'o sentință corecțională, să stabilească abaterea și să pronunțe amenda, și că Andrei Nițescu numai pe baza unei asemenea hotărâri judecătorești, putea fi urmărit cu legea de urmărire, ca și când aci ar fi fost vorba de un delict comis în condițiunile indicate de Codul silvic, pe câtă vreme, în speță, fiind vorba de o abatere la condițiunile din contractul de adjudecarea lemnelor, intervenit între Stat și Andrei Nițescu, pentru care abatere acesta avea să plătească o despăgubire; constatarea abaterii de la condițiile din contract, precum și evaluarea

prejudiciului urmaș să se împlinescă cu legea de urmărire, în conformitate cu art. 7 din condițiile contractului, care articol, în speță, are putere de lege între părțile contractante. Deci tribunalul nu putea anula urmărirea îndreptată în contra lui Andrei Nițescu, fără a viola art. 969 Cod civil și a comite un exces de putere».

Având în vedere sentința supusă recursului din care reese că Andrei Nițescu, intimat azi în recurs, a luat la licitație de la Stat, în 1897, 13 stâneni lemne și 2 grămezi de crăci, obligându-se prin art. 7 din condițiunile de adjudecare să fie responsabil de daunele ce ar aduce pădurea Statului, fie personal, fie prin oamenii săi;

Că la 1898, șeful ocolului silvic din Titu și brigadierul aceluiași ocol, constată că oamenii lui Andrei Nițescu, au tăiat și ridicat mai mulți arbori uscați și căzuți la pământ din pădurea Statului. Nucetu, și încheind un proces-verbal despre această constatare, estimează paguba la 125 lei și calculează amenda după Codul silvic la 377 lei;

Că în virtutea acestei constatări, Andrei Nițescu este urmărit cu legea de urmărire, și dânsul face contestație la administratorul financiar, care respingându-și această contestație, Nițescu face apel la tribunal;

Că tribunalul pe motiv că nu s'a constatat judecătorește, că delictul silvic de care a suferit Statul este imputabil lui său oamenilor săi, admite apelul și apărând pe Andrei Nițescu de verice urmărire;

Având în vedere că de și prin articolul 7 din condițiunile generale de vânzare de lemne din pădurile Statului, cumpărătorii convin să fie urmăriți cu legea de urmărire pentru orice daune ar ocasiona în pădurile Statului prin ei sau prin oamenii lor, însă nu este mai puțin adevărat că după art. 1 din legea de urmărire, Statul nu poate usa de această lege de cât pentru creanțele rezultând din rolurile de contribuțiunii, contracte sau orice alte acte legale de datorii;

Considerând că, în speță, Andrei Nițescu a fost urmărit de Stat cu legea de urmărire, pentru amenda la care a fost condamnat după art. 19 din Codul silvic de către șeful ocolului silvic prin procesul-verbal de constatare;

Considerând că amenda prevăzută de Codul silvic pentru diferitele infracțiuni fiind o pedeapsă, nu poate fi dată, conform aceluși Cod, de cât de instanțele judecătorești, rolul agenților silvicii nefiind altul de cât acela de a constata infracțiunile și a estima paguba suferită de Stat, iar nici de cum de a pronunța și pedeapsa amendei;

Considerând dar că procesul-verbal încheiat de agenții silvicii și prin care Andrei Nițescu fusese condamnat la amendă nu constituia pentru Stat un titlu legal de creanță, și deci Statul nu putea urmări cu legea de urmărire pe Andrei Nițescu numai în baza acestui proces-verbal, mai înainte ca instanțele judecătorești să fi condamnat pe numitul la plata acestei amende;

Că dar cu drept cuvânt tribunalul a admis apelul lui Andrei Nițescu, și deci motivul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția II

Audința de la 27 Septembrie 1901

Președinția D-lui I. CERKEZ, Președinte

Louis Blank cu Dociu Ilie

Deciziunea civilă No. 171

Divergință. — Cum se resolvă. — Rolul judecătorului chemat a tranșa divergința. — (Art. 116 și 117 din Pr. civilă).

Acțiuni. — Cereri în justiție. — Dacă părțile și le pot modifica. — Momentul până când și le pot modifica.

Vânzare. — Evicțiune. — Sarcini. — Responsabilitatea vânzătorului. — Când răspunde. — Când cumpărătorul ia asupra-și sarcinile. — Embatic. — Dacă este o sarcină. — Dreptul cumpărătorului. — Reținerea prețului. — (Art. 1337 și 1364 din Codul civil).

1. Rolul judecătorului chemat a tranșa divergința ivită între cei-l-alți judecători nu poate fi altul de cât acela de a tranșa divergința.

2. Părțile și pot modifica cererile lor în cursul instanței, însă numai până în momentul punerii concludiunilor și al închiderei debaterilor.

Ast-fel, dacă după închiderea debaterilor se ivește divergința de opiniuni între judecători și se chiamă un judecător de la altă secție pentru a tranșa divergința, părțile nu-și mai pot modifica cererile.

3. Vânzătorul este răspunzător de evicțiunea parțială sau totală a lucrului vândut și de sarcinile la care s'ar pretinde supus, și dar, în lipsa unei stipulații contrarii, el urmează a preda imobilul liber de orî-ce sarcină.

Singurul temperament ce se admite la acest principiu este că cumpărătorul este presupus că ia asupra sa sarcinile de care a avut cunoștință în momentul vânzării, și când dar cumpărătorul se poate încă distinsa de la cumpărătoare.

În cazul când cumpărătorul este amenințat de evicțiune sau află de o sarcină a imobilului cumpărat, el are dreptul a reține prețul până ce vânzătorul va face să înceteze pericolul de evicțiune sau va libera imobilul de sarcina ce 'l grevează.

Tot ce grevează un imobil este o sarcină și dar și un embatic, care constituie o redevență anuală, este o sarcină impusă asupra imobilului.

De aci rezultă că cumpărătorul unui imobil când află că acel imobil este supus embaticului, este în drept a reține prețul până ce vânzătorul va rescumpăra embaticul, și nerescumpărându-l, vânzarea se poate resilia.

S'a ascultat d-l avocat Gr. Cerkez din partea apelanțului Louis Blank și d-nii advocați Al. Djuvara și P. Sfetescu din partea intimatului Dociu Ilie.

Curtea deliberând,

Asupra apelurilor făcute de Louis Blank și Dociu Ilie în privința sentinței No. 433/900 a tribunalului Ilfov secția I și declarate conexe prin încheierea acestei Curți No. 3027/900;

Având în vedere debaterile urmate, susținerile orale ale părților, concludiunile lor scrise și actele prezentate în instanță;

Având în vedere că din cele de mai sus rezultă că, la 23 August 1898, Dociu Ilie vinde lui Louis Blank reprezentat prin Dumitru Niculescu, o vie situată în șoseaua Mihai Bravu No. 123, cu preț de 40000 lei din

care primește 2000 lei ca acot, urmând ca restul să i se numere la facerea actului de vânzare;

Având în vedere că în ziua de 28 Septembrie 1898 asupra acestui rest de preț în sumă de 38000 lei, Blank plătește prin V. Pleșoianu și în comptul lui Dociu Ilie, 6000 lei lui State Stancovici, cărui Dociu îi datora această sumă, ca rest din prețul cu care și el cumpărase de la Stancovici primul proprietar;

Având în vedere că în urma acestei plăți numai, adică în ziua de 5 Octombrie 1898 s'a încheiat și actul de vânzare al viei din partea lui Stancovici către Dociu Ilie;

Având în vedere că de la 19 Octombrie 1898 Blank somează prin portărei pe Dociu de a rescumpăra embaticul care exista asupra imobilului vândut și de a se presenta pentru a încheia actul de vânzare-cumpărare înaintea tribunalului Ilfov, secția de Notariat, act care conform convenției dintre părți urma să se efectueze înainte de 15 Septembrie;

Având în vedere că la 22 Octombrie, drept răspuns la somația lui Blank, Dociu Ilie îl somează și el la rândul lui să încheie actul de vânzare, dar adaogă că refuză a rescumpăra embaticul sub cuvânt că a vândut imobilul cu această sarcină iar nu liber de orî-ce sarcină, după cum pretinde Blank;

Având în vedere că la 11 Noembrie, Dociu somează din nou pe Blank să se presinte la corpul portăreilor pentru a-i număra restul din preț și a dresa actul de vânzare, că Blank prezentându-se la ziua fixată a numărat banii în prezența portărelului și s'a declarat gata a încheia actul sub condiție ca Dociu să rescumpere embaticul;

Având în vedere că Dociu după ce a recunoscut în fața portărelului că a vândut imobilul liber de orî ce sarcină, s'a retractat apoi și a persistat în refuzul său de a rescumpăra embaticul, după cum rezultă din procesul-verbal dresat cu această ocazie de portărelul Costandache-Nicolau;

Considerând că în asemenea împrejurări actul de vânzare ne putându-se încheia, ambele părți au cerut tribunalului resilierea cu daune interese;

Considerând că după ce afacerea s'a pledat înaintea tribunalului de prima instanță s'a ivit divergință de opinii între judecători asupra punctului de a se și din culpa căreia din părți nu s'a putut efectua vânzarea;

Considerând că tribunalul complectându-se cu un al treilea judecător chemat a tranșa punctul în divergință, Dociu Ilie introduce o nouă cerere prin care revenind asupra celor cerute la precedentă înfățișare, pretinde ca vânzarea să fie menținută și Blank condamnat a-i plăti prețul și a încheia actul de vânzare, iar la din contra ca tribunalul să dea o hotărîre care să-i țină loc de un asemenea act;

Considerând că tribunalul a respins această cerere;

Considerând că apelul lui Dociu poartă în primul loc asupra acestui punct;

Considerând că conform dispozițiunilor art. 116 și 117 Pr. civilă, pentru tranșarea diverginței tribunalul cheamă un nou judecător, că rolul acestui judecător

este de a tranșa numai divergența ivită asupra unei cauze a cărei instrucțiune este terminată;

Considerând că dacă părțile pot modifica cererile lor în cursul instanței, este însă un moment după care aceasta nu mai este permis și anume acela al punerii concluziunilor și al închiderii desbaterilor;

Considerând că în specie concluziunile au fost puse, desbaterile au fost declarate închise, și dacă ele au fost redeschise, a fost numai pentru ca un al treilea judecător să tranșeze divergența ivită în sânul tribunalului asupra unui anume punct bine determinat prin opiniunile primilor judecători, acela al culpei părților;

Considerând că în asemenea stadiu al afacerii, părțile nu și mai pot modifica cererile, ne cum a cere tocmai contrariul celor cerute prin acțiunea introductivă, după cum se tinde a se face de Docu prin cererea sa așa de isă explicativă;

Considerând în consecință că asupra acestui punct apelul lui Docu Ilie este nefondat;

Considerând, asupra celor-alte puncte din ambele apeluri, că cestiunea care face obiectul litigiului este de a se ști din culpa căreia din părți contractante vânzarea urmează a fi resiliată, în urma cererilor ambelor părți și în consecință cine este ținut a despăgubi pe cel-alt de daunele ce i-a ocazionat;

Considerând că conform dispozițiunilor art. 1337 C. civ. vânzătorul este răspunzător de evicțiunea parțială sau totală a lucrului vândut și de sarcinile la cari s'ar pretinde supus și că în consecință în lipsa unei stipulațiuni contrarii el urmează a preda imobilul liber de ori-ce sarcină;

Considerând că singurul temperament ce se admite la acest principiu este că cumpărătorul este presupus că ia asupra sa sarcinile de care a avut cunoștință în momentul vânzării;

Considerând că prin urmare în speță, în lipsă de stipulațiune expresă, este a se cerceta dacă Blank în momentul vânzării a avut cunoștință de existența embaticului;

Considerând că această probă incumbă lui Docu Ilie care se întemeiază pe această împrejurare pentru a se sustrage de la obligațiunea ce-i este impusă prin art. 1337 Cod civil;

Considerând că singurul argument pe care îl aduce în susținerea cauzei sale este că V. Pleșoianu, mandatarul lui Blank, a văzut actele vechi la Stancovici când i-a plătit 6000 lei și că din acele acte se putea constata existența embaticului;

Considerând că, pe lângă că nu se dovedește prin nimic că Pleșoianu avea mandat de la Blank de a examina actele vechi și de a-i raporta cele ce va constata dar din chitanța lui Stancovici eliberată lui Pleșoianu și necontestată de părți, se constată că ea a fost emisă la 29 Septembrie 1898, că atunci s'au remis și actele vechi și că atunci numai Blank ar fi putut afla despre existența embaticului, adică aproape o lună după contractarea vânzării;

Considerând că această împrejurare nu poate întru nimic profita lui Docu, de oare-ce cunoștința unei sarcini nu are de efect de a scuti pe vânzător de o-

bligațiunea sa, de cât atunci când are loc în momentul chiar al vânzării și când cumpărătorul se poate încă dezista de la vânzare sau când se poate presupune că a luat-o asupra sa de oare-ce n'a stipulat nimic în privința ei;

Considerând că cu totul alt-fel se întâmplă când cumpărătorul află despre existența sarcinei în urma încheierii vânzării când nu poate fi presupus că a luat-o asupra sa în mod tacit, de oare-ce nu o cunoștea atunci când contracta și când nu se mai poate dezista de la vânzare;

Considerând că în asemenea caz legea prin art. 1364 C. civ. stabilește anume care este dreptul cumpărătorului amenințat de evicțiune, adică acela de a reține prețul până ce vânzătorul va face să înceteze pericolul de evicțiune;

Considerând că afară de împrejurarea de mai sus Docu nu a produs nici o altă probă pentru a stabili că în momentul vânzării Blank avea cunoștință despre embatic;

Considerând că în lipsa acestei probe rămâne stabilit că Blank a cumpărat via liberă de ori-ce sarcină ceea-ce se învederează și mai mult prin faptul că prin actul de vânzare în virtutea căruia via trecu de la Stancovici în proprietatea lui Docu, ea se vinde tot liberă de veri-ce sarcină și că Docu a recunoscut înaintea Portărelului că și el tot în aceste condițiuni a vândut-o lui Blank de și în urmă s'a retractat;

Considerând că tot ce grevează un imobil este o sarcină și că nu se poate susține că un embatic, care constituie o redevență anuală nu trebuie considerată ca atare;

Considerând deci că Blank refuzând de a plăti restul din preț înainte de a se descărca imobilul de sarcina embaticului și de a se încheia actul de vânzare, departe a fi în culpă nu făcea de cât să useze de un drept pe care i-l acordă legea;

Considerând că din potrivă Docu prin refuzul său nejustificat de a răscumpăra embaticul, a fost în culpă, că din această culpă vânzarea cată a fi resiliată și că prin urmare el este ținut să despăgubească pe Blank de daunele ce a suferit;

Considerând că curtea apreciind fixează aceste daune la suma de 450 lei;

Considerând că în consecință apelul lui Blank urmează a fi admis și acela a lui Docu respins ca neîntemeiat, iar sentința tribunalului reformată în parte

Pentru aceste motive, curtea în majoritate, admite apelul făcut de Louis Blank etc. și respinge apelul făcut de Docu Ilie etc.

(ss) I. Cerkez, M. Paleologu, V. Bossy

p. grefier (s) M. Melidonian

O p i n i u n e

Pentru motivele din sentința apelată, sunt de părere a se respinge ambele apeluri.

(s) I. E. Dobrescu

TRIBUNALUL COMERCIAL ILFOV

Audiența de la 15 Mai 1901

Președenția D-lui D. FLORESCU, Președinte

D. T. Popescu cu Daniil Covaci, Ion Coca și judele sindic al falimentului Ion Coca

Sentința comercială No. 460

Faliment.— Opozițiune la aplicarea sigiliilor puse pe averea falitului.— Acte autentice intervenite între falit și o terție persoană prin care falitul înainte de declararea sa în faliment înstreinează averea imobilă și fondul comercial.— Dreptul creditorilor de a ataca pe cale incidentală asemenea acte ca fiind simulate. — (Art. 974 C. civil).

Conform principiilor stabilite de Codul civil creditorii pot exercita toate drepturile și acțiunile debitorului lor conform art. 974 din Codul civil și ei pot chiar pe cale incidentală să atace ca fiind simulate actele de înstreinare făcute de debitorul lor, ear dovada simulațiunii poate fi făcută prin toate mijloacele de probațiuni, prin martori ca și prin presupțiuni, căci ei fiind terții persoane, nu pot fi în măsură a produce contra dovadă scrisă.

S'a ascultat d-l avocat G. Anghelescu din partea oponentului D. T. Popescu, pe d-l N. Ionescu din partea creditorului Daniil Covaci și pe d-l jude sindic al falimentului Ion Coca.

Tribunalul,

Având în vedere opoziția făcută de d. T. Popescu prin petiția registrată la No. 8585/901 contra aplicării sigiliilor puse pe averea falitului Ion Coca, tinzând a fi scoase de sub sigiliu întreagă această avere, pentru motivul că atât imobilul din str. 11 Iunie colț cu str. Nifon, unde s'a aplicat sigiliu, cât și fondul de comerț, i sunt vândute d-sale cu acte în regulă;

Având în vedere susținerile părților și actele prezentate;

Având în vedere că oponentul în justificarea revendicării pe care o face, se servă în primul rând de un act de vânzare autentificat de trib. Notariat Ilfov la No. 2023/900 prin care i s'a vândut de falitul Ion Coca imobilul din str. 11 Iunie colț cu str. Nifon și în al doilea rând certificatul grefei acestei secțiuni No. 26362/900, care constată că numitul își are firma înscrisă pentru comerțul de băuturi spirtoase și coloniale în str. 11 Iunie colț cu str. Nifon, cum și certificatul percepției circumscripției I cu No. 1883/901 doveditor că se află înscris cu patentă cl. V pentru exercitarea aceluși comerț;

Având în vedere că atât creditorul Covaci, care a provocat declararea falimentului, cât și d-l jude sindic contestă sinceritatea actelor produse și susțin că sunt simulate și făcute de falitul Ion Coca în fraudă creditorilor;

Având în vedere că în drept, conform principiilor de drept cunoscute, creditorii pot exercita toate drepturile și acțiunile debitorului lor, conform art. 974 C. civ. și ei pot chiar pe cale incidentală să atace ca fiind simulate actele de înstreinare făcute de debitorul lor, iar dovada simulațiunii poate fi făcută prin toate

mijloacele de probațiune, prin martori, ca și prin presupțiuni, căci ei fiind terțe persoane nu pot fi în măsură a produce contra dovadă scrisă;

Considerând că în cazul de față există presupțiuni destul de puternice din care se poate deduce că actele de care se servă oponentul sunt acte de înstreinare făcute de falitul Ion Coca în mod economicos pentru a pune averea sa la adăpostul urmăririi creditorilor; în adevăr, mai întâiu împrejurarea că oponentul nici odată nu a exercitat vre-un comerț căci densus după cum se constată din certificatul percepției circumscripției III București, are profesia de lăcătuș, împrejurarea că actele de înstreinare adică, atât vânzarea imobilului de care s'a vorbit mai sus, cât și radierea firmei falitului, se petrece la epoca când acesta contractase mai multe datorii, cu polițele ce se presintă azi la verificare de către creditorii săi, împrejurarea că între oponent și falit există legătură de rudenie apropiată, acesta fiind socrul celui dintâiu și în fine vilitatea prețului cu care s'a vândut imobilul, dau atâtea presupțiuni precise, grave și concordante, cari pun în evidență nesinceritatea actelor de înstreinare petrecute între socru și ginere;

Că ast-fel fiind, actele exilate trebuiesc înlăturate și ca consecință opoziția cată a fi respinsă;

Pentru aceste motive, tribunalul, respinge opoziția etc. etc.

(ss) D. Florescu, G. M. Vlasto.

p. greșier (s) P. Rizu

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN RENNES (1-re Ch.)

Audiența de la 24 Februarie 1902

Bernard C. Veuve Diven

Usufructul părintesc. — Tutor legal. — Teren aparținând minorului. — Ameliorațiuni. — Construcțiuni. — Indemnizare. — (Art. 338, 539 Civ. r.; 384, 599 Civ. fr.).

Art. 599 (539 r.) C. civ. care refuză usufructuarului, ori-ce indemnitate pentru ameliorațiunile pe cari pretinde că le ar fi făcut, de și valoarea lucrului a fost mărită, nu se aplică mumei tutoare legală a copilului său minor, pentru construcțiunile pe cari le-a ridicat în calitatea sa de administratoare în cursul folosinței legale, pe terenurile ce aparțineau copilului.

Curtea: In fapt:

Având în vedere că de la 1867 până la 1883 d-na X a avut folosința legală a unui teren aparținând ficei sale, atunci minoră de 18 ani, că în cursul anilor 1868, 1869, 1870, ea a construit cu banii ei o casă de locuit pe pământul minoarei; că rezultă din raportul experților că aceste construcțiuni ale tutoarei au dat proprietății o plus valută de 8650 lei, de unde rezultă că tutorea a făcut o cheltuială justificată prin utilitatea obiectului ei.

In drept :

Având în vedere că fosta tutoare se mărginesce a reclama numai suma ce reprezintă plus valuta terenului, că partea adversă opune acestei cereri dispozițiile art. 599 C. civ. și că cestiunea supusă examenului Curței este de a se ști dacă această dispozițiune a legii edictată în prima secțiune a capit. I de sub titlu relativ la usufruct, us și abitațiune este aplicabilă folosinței legale a bunurilor copiilor până la etatea de 18 ani, atribuită prin art. 384 (338 r.) C. civ. tatălui în timpul căsătoriei și după disolvarea căsătoriei soțului supravețuitor ;

Având în vedere că cu diferență de usufructul ordinar care este un desmembrământ al proprietății, folosința legală a tatălui de familie, este mai mult un drept de creanță de cât un drept real ; că în adevăr, tatăl și muma nu datorează nici un drept de mutațiune din cauza usufructului sui generis ce le advin, folosința lor, când se exercită asupra imobilelor, ne fiind susceptibilă de hypotecă ; și chiar când această considerațiune ar fi fără influență asupra soluțiunei cestiunei, totuși este de constatat că cu diferență de usufructuarul ordinar, care a făcut cheltueli cu lucrul altuia, atunci când n'avea administrațiunea și prin urmare trebuia să se înțeleagă cu nudul proprietar, tatăl de familie ține de la lege mandatul de a administra bunurile personale ale copiilor minori și n'are a se înțelege în nimic cu ei ;

Având în vedere că la desfacerea căsătoriei prin moartea tatălui, muma este investită cu mandatul de a administra bunurile copiilor săi minori fiind deplin drept tutoarea lor, și cu folosința legală a bunurilor minorilor până la etatea de 18 ani, în acest sens că ea lucrează în privința acelor bunuri, și în calitate de usufructuară legală, și în calitate de administrațoare cu putere de la lege, după casuri ;

Având în vedere că datoria mumei devenită tutoare legală, este de a administra bunurile lor cum ar fi făcut un părinte de familie nu numai pentru a conserva acele bunuri dar și pentru a le ameliora și a le crește valoarea ;

Că în adevăr ea profită de aceste ameliorațiuni pe tot timpul folosinței, dar nu poate fi tratată ca o usufructuară ordinară, pentru că a făcut cheltueli, pe cari mandatul său i le comanda și că în conformitate cu art. 471 C. Civ. (1) ea are dreptul a i se restitui, toate cheltuelile suficient justificate și ale căror obiect ar fi util ;

Având în vedere că aplicarea art. 599 C. civ. și în cazul acesta ar avea drept efect de a ridica mumei, beneficiul dispozițiunei finale din art. 471, contrar voinei legiuitorului care a avut grije să încurageze pe părinți de a nu neglija nimic pentru ca administrațiunea lor să dea rezultate satisfăcătoare ;

Pentru aceste motive, etc.

Notă.— În acest sens. Calmar 13 Ian. 1831. Dall. Rép. V^o Puissance paternelle No. 122.;

(1) Acest articol n'are corespunzător în Codul nostru.

Liège 12 Febr. 1842, Dall. Rép. V^o Usufruit légal No. 4. Veđi cu toate acestea: Trib. civ. Louhans 6 Febr. 1885. Gaz. Pal. 1885. 1. 449. (2).

(2) Decisiunea luată din *Revue du Notariat*, Maiu, 1902, pag. 345.

INFORMAȚIE

In Franța a încetat din viață ăilele acestea decanul judecătorilor de pace, d-l Grison, judecător de pace al cantonului Motmirey, departamentul Juru, născut în anul 1807, decî în vîrstă de 95 de ani, bucurându-se până în ultimele momente ale vieții de toate facultățile sale intelectuale.

După terminarea studiilor juridice, dînsul a îmbrățișat, la 1835, cariera de notar, pe care a profesat-o până în anul 1845. În anul 1877 a fost numit judecător de pace și a ocupat, această funcțiune până în momentul morții sale, adică timp de 25 de ani.

Frumoasă și trainică carieră.

BIBLIOGRAFII

A apărut vol. VII, partea I, a Comentariilor de drept civil de d-l

DIM. ALEXANDRESCO

Acest volum coprinde materia:

„Teoria Probelor”

De vînzare la autor în Iași, la librăria *Alcală*, București și la *Redacția acestui ziar* unde se găsesc și cele-lalte volume. Se expediază contra valoare.

— PREȚUL 10 LEI —

A apărut :

CODICELE DE ȘEDINȚĂ AL JUDECATORULUI DE PACE ADNOTAT ȘI COMENTAT

cuprinzînd

Legea pentru Judecătorii de Pace adnotată cu desbaterile parlamentare din 1879, 1894 și 1896. Explicațiunea teoretică și practică a cazurilor, Controversele Legii și Jurisprudența (1868—1902) în comparațiune cu legiuirile vechi, legiuirea franceză, belgiană și genoveză în concordanță cu Noul Cod de Procedură. Regulamentul legii pentru Judecătorii de Pace. Legea pentru autentificarea actelor adnotată cu Jurisprudența Inaltei Curți. Legea pentru tocmele agricole.—Legea repaosului duminical.—Reproducerea textelor principale din cele-lalte legi relative la competența specială a județului de ocol cu observațiuni și trimiteri. Inovațiunile noului proiect al legii de pr. civ. relative la competența jud. de ocol. Un index alfabetic al legii timbrului. Tabela noilor taxe de Portărei etc.

DE
CORNELIU BOTEZ
Membru de ședință la trib. Botoșani

De vînzare la autor, principalele librării și la redacția și tipografia acestui ziar, de unde se expediază contra valoare plus porto.

— Prețul 6 lei —